

TEMATICKÝ/TÉMATICKÝ

Motivace:

- Žáci dostanou 2 úryvky textů, např. 1. čl. z *Práva* (23. 7. 2012): „...Čína chystá vybudovat u Lhasy rozsáhlý tematický park...“, 2. čl. tamtéž (29. 4. 2011): „Připijí si tematickými drinky,...“ (viz <https://kontext.korpus.cz>). Cíl: Určit, v kterém článku je chyba.
- Pomocí *Internetové jazykové příručky* (aktualizovaných tištěných Pravidlech) studenti zjistí, která varianta je spisovná.
- Ve výkladovém slovníku vyhledají, z kterého substantiva je odvozeno slovo *tematický*. Smí použít online verzi *Slovníku spisovného jazyka českého* (viz <http://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?db=ssjc>).

Úlohy v ČNK:

1. Zjistit výskyt slova tematický a tématický pomocí *SyD* a *KonText*. Vyhledat i.p.m.
2. V jakém typu textů byla zaznamenána nejvyšší frekvence chyb? Pozn. základní i podrobné dělení.
3. Měla v letech 1990–2008 chybovost vzestupnou tendenci?
4. V jaké gramatické kategorii se nejčastěji vyskytlo chybné užití slova? Pozn. Cíl: Skrze řešení seznámit žáky s informací, že korpus obsahuje souhrn morfologických kategorií slov. Záměrem úlohy tedy není zjištění procentuálního vyjádření chybovosti, které je ovlivněno frekvencí užívání daných slov.

Řešení:

1. *SyD* → 1. tematický, 2. tématický, a=A, lemma → synchronní → výsečový graf;
KonText → korpus: 2015 → typ dotazu: lemma → dotaz: tematický/tématický → slovní druh: přídavné jméno → hledat → výskytů/i.p.m.
2. *SyD* → 1. tematický, 2. tématický, a=A, lemma → synchronní → psaný jazyk → typy textu (základní dělení) → typy textů (podrobně);

Lze také hledat v *KonTextu*: *KonText* → korpus: 2015 → typ dotazu: lemma → dotaz: tematický/tématický → slovní druh: přídavné jméno → hledat → frekvence → typy textů.
3. *SyD* → 1. tematický, 2. Tématický, a=A, lemma → diachronní → tabulka.

4. SyD → 1. tematický, 2. tématický, a=A, lemma → synchronní → souhrn.